

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. joulukuuta 2023
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	8. joulukuuta 2023
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	15118/23
Asia:	Tutkimuksen ja innovoinnin roolin ja vaikutuksen vahvistaminen unionin poliittisessa päätöksentekoprosessissa – Neuvoston päätelmät (hyväksytty 8. joulukuuta 2023)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3993. istunnossaan hyväksymät päätelmät tutkimuksen ja innovoinnin roolin ja vaikutuksen vahvistamisesta unionin poliittisessa päätöksentekoprosessissa.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT TUTKIMUKSEN JA INNOVOINNIN ROOLIN JA
VAIKUTUKSEN VAHVISTAMISESTA UNIONIN PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSISSA**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- uudesta eurooppalaisesta tutkimusalueesta (ERA) joulukuussa 2020 antamansa päätelmät¹, joissa viitataan tarpeeseen hyödyntää tehokkaammin tutkimuksen ja innovoinnin (T&I) tarjoamia mahdollisuuksia yhteiskunnassa ja taloudessa ja vahvistettiin tavoite investoida kolme prosenttia unionin BKT:stä tutkimukseen ja kehittämiseen. Investointien ja uudistusten priorisoimiseksi jäsenvaltiot voisivat saattaa kansalliset tavoitteensa ajan tasalle niin, että niissä otetaan huomioon uudet unionin painopisteet ja kansalliset olosuhteet;
- datateknologioista paremman sääntelyn kehittämiseksi toukokuussa 2021 antamansa päätelmät², joissa korostetaan, että vankka, näyttöön perustuva päätöksentekoprosessi on keskeinen vaatimus, kun pyritään ennakoimaan uusien haasteiden potentiaalia ja riskejä, ja kehoitetaan yhteisiin ponnisteluihin, joilla lisätään Euroopan selviytymiskykyä ja saadaan aikaan parempia toimintapolitiikkoja sekä tulevaisuudenkestävämpi, innovointimyönteisempi, ennakoitavampi, johdonmukaisempi ja tehokkaampi sääntelykehys;
- tutkimusta ja innovointia koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta – Euroopan kansainvälistä yhteistyötä muuttuvassa maailmassa koskeva strategia³ syyskuussa 2021 antamansa päätelmät, joissa korostetaan, että unionin tutkimus- ja innovointitoimintaa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan olisi perustuttava avoimuuden, sääntöihin perustuvan monenvälisyyden, yhteisten arvojen ja prioriteettien, tietämyksen jakamisen helpottamisen ja ajatusten vaihdon periaatteisiin, ja painotetaan, että on tärkeää sisällyttää tutkimusta ja innovointia koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa unionin ulkoiseen toimintaan;

---

¹ 13567/20.

² Asiak. 9215/21, s. 9 ja 17.

³ 12073/21.

- eurooppalaisen tutkimusalueen tulevasta hallinnoinnista marraskuussa 2021 antamansa päätelmät ⁴, joissa todetaan, että tutkimuksen ja innovoinnin rooli ja sen hyödyntäminen nykyisten ja tulevien yhteiskunnallisten, ympäristöön liittyvien ja taloudellisten haasteiden ratkaisemisessa tunnustetaan yhteiskunnassa laajemmin ja siihen kohdistuu aiempaa enemmän odotuksia;
- Euroopan tutkimus- ja innovaationsopimuksesta marraskuussa 2021 antamansa suosituksen⁵, jossa vahvistetaan yhteisen toiminnan prioriteettialat ja tutkimuksen ja innovoinnin yhteiset arvot ja periaatteet unionissa, mukaan lukien arvomuodostuksen periaate sekä tutkimuksen ja innovoinnin yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset, sekä tehostetut politiikan koordinointi- ja valvontamekanismit eurooppalaisella tutkimusalueella;
- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 15/2022 ”Horisontti 2020 -puiteohjelmaan osallistumisen laajentamiseen tähtäävät toimenpiteet olivat hyvin suunniteltuja, mutta kestävä muutos riippuu pääasiassa kansallisten viranomaisten toimista” lokakuussa 2022 antamansa päätelmät⁶, joissa muun muassa pannaan merkille tilintarkastustuomioistuimen suositus pyrkiä siihen, että osallistumispohjaa laajentavat maat osallistuisivat maantieteellisesti tasapainoisemmin osallistumista laajentaviin toimenpiteisiin, ja jos ilmenee jatkuvaa merkittävää epätasapainoa, pyydetään komissiota myös arvioimaan tarvetta räätälöidyimmille toimille ja kohdennetuille verkostoitumistoimille samalla kun varmistetaan, että rahoituksen kohdentaminen perustuu edelleen huippuosaamisen periaatteeseen;
- ohjaavista periaatteista tietämyksen hyödyntämiselle joulukuussa 2022 antamansa suosituksen⁷, jossa viitataan tarpeeseen vahvistaa rakenteita, prosesseja ja käytäntöjä tutkimustulosten ja tieteellisen tietämyksen käyttämisessä julkisen politiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä standardien kehittämisessä ja tarkistamisessa;

---

⁴ 14308/21.

⁵ EUVL L 431, 2.12.2021, s. 1.

⁶ 13426/22.

⁷ EUVL L 317, 9.12.2022, s. 141.

- uudesta eurooppalaisesta innovaatio-ohjelmasta joulukuussa 2022 antamansa päätelmät⁸, joissa korostetaan tarvetta parantaa ja lujittaa innovaatioekosysteemejä, koska Euroopan haasteena ovat edelleen suuret alueelliset ja kansalliset erot ja vallitseva innovaatiokuilu, ja myös painotetaan, että innovaatioekosysteemeillä on vahva alueellinen ja kansallinen ulottuvuus, joka olisi otettava täysimääräisesti huomioon innovaatiopolitiikkaa kehitettäessä;
- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 23/2022 ”Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen välinen synergia – Potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty” maaliskuussa 2023 antamansa päätelmät⁹, joissa kannustetaan ottamaan strategiseen suunnitteluun, ohjelmasuunnitteluun ja täytäntöönpanoon liittyvät synergiat tarvittaessa huomioon esimerkiksi älykkään erikoistumisen strategioissa, jotta Euroopan tutkimukseen ja innovointiin liittyvien investointien koko potentiaali saataisiin hyödynnettyä;
- tutkimuksen arvioinnista ja avoimen tieteen täytäntöönpanosta kesäkuussa 2022 antamansa päätelmät¹⁰, joissa ehdotetaan, että tutkimuksen arviointijärjestelmien kehittämiseen Euroopassa sovellettaisiin muun muassa ohjaavia periaatteita, joissa otetaan huomioon ”erilaiset urapolut ja kaikki tutkimus- ja innovointitoimet, mukaan lukien (...) näyttöön perustuvan päätöksenteon tukeminen”;

---

⁸ 15602/22.

⁹ 7258/23.

¹⁰ 10126/22.

- elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹¹, jonka mukaan tukivälineen soveltamisala koskee Euroopan kannalta merkityksellisiä politiikan aloja, jotka on jäsennelty kuuteen pilariin, ja jotka ovat vihreä siirtymä; digitalinen muutos; älykäs, kestävä ja osallistava kasvu, mukaan lukien taloudellinen yhteenkuuluvuus, työpaikat, tuottavuus, kilpailukyky, tutkimus, kehittäminen ja innovointi, sekä toimivat sisämarkkinat, joilla on vahvoja pk-yrityksiä; sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus; terveys ja taloudellinen, sosiaalinen ja institutionaalinen palautumiskyky muun muassa kriisivasteen ja kriisivalmiuden parantamiseksi; sekä seuraavalle sukupolvelle, lapsille ja nuorille, suunnatut toimintapolitiikat, kuten koulutus ja osaaminen;
- komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025”¹², joka sisältää muun muassa politiikkatavoitteita, jotka liittyvät sukupuolierojen umpeen kuromiseen työmarkkinoilla, tavoitteeseen tasa-arvoisesta osallistumisesta eri sektoreilla ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamiseen päätöksenteossa ja politiikassa.

KOROSTAA, ETTÄ

- eurooppalaisen tutkimus- ja innovaatiopolitiikan sekä ohjelmien suunnittelun ja täytäntöönpanon olisi perustuttava eurooppalaisen tutkimusalueen tavoitteeseen luoda yhtenäinen rajaton alue tutkimusta, innovointia ja teknologiaa varten;
- toimien asianmukaisen suunnittelun ansiosta T&I-politiikkatoimilla edistetään myönteistä vaikutusta yhteiskuntaan, talouteen ja ympäristöön sekä demokratian vahvistamista ja unionin selviytymiskyvyn parantamista;
- tieteeseen perustuvat päätöksentekoprosessit voivat parantaa eri alojen ja hallintojen poliittisten aloitteiden laatua ja lisätä niiden johdonmukaisuutta;

¹¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s.17.

¹² 6678/20.

- eri alojen poliittisissa aloitteissa tuodaan tällä hetkellä esiin jatkuva tarve tukea talouskehitystä, ympäristönsuojelua ja sosiaalista edistystä innovoinnilla, mikä edellyttää vahvoja tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä. Nämä ekosysteemit ja niiden toimijat voivat osaltaan kaventaa nykyistä innovaatiokuilua kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla jatkuvien kansallisten toimien ja jäsenvaltioiden yhteisten suuntaviivojen avulla;
- elpymis- ja palautumistukiväline suunniteltiin auttamaan jäsenvaltioita väliaikaisesti tekemään Euroopan talouksista ja yhteiskunnista kestävämpiä, selviytymiskykyisempiä ja paremmin valmistautuneita vihreän ja digitaalisen siirtymän haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Elpymis- ja palautumistukiväline on tehostanut reagointia suhdanteisiin tai yksittäisiin tilanteisiin, kuten koronaviruspandemian taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventäminen, eurooppalaisen ohjausjakson suosituksissa yksilöityjen asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten mukaisesti. Tämän ansiosta useat jäsenvaltiot ovat voineet kehittää uusia näyttöön perustuvia politiikkalähtöisiä investointeja ja uudistuksia, jotka täydentävät muita kansallisia ja muita EU:n rahastoja ja välineitä.

I Tiede julkisessa poliittisessa prosessissa kansalaisten elämän parantamiseksi ja demokratian vahvistamiseksi

1. MUISTUTTAA, että unionilla on pitkät perinteet tukeutua tieteeseen ja parhaaseen saatavilla olevaan näyttöön perustuvaan tietoon kaikilla aloilla päätöksenteon sekä julkisen politiikan laadukkuuden, vaikuttavuuden, tehokkuuden ja vaikutusten tukemiseksi ja parantamiseksi (politiikkaa tukevan tieteen käsite). Näyttöön perustuvien politiikkojen suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa on tukeuduttu muun tyyppisen tietämyksen ohella prosesseihin, joihin liittyy tiedeyhteisöjen suora osallistuminen, ja/tai mekanismeihin, joissa poliittiset viranomaiset saavat tieteellistä neuvontaa tehtäviensä hoidon tueksi.

Tieteen panos julkisen päätöksenteon parantamiseen

2. KOROSTAA, että unionin kilpailukyvyyn ja globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi suunniteltujen unionin politiikkojen täytäntöönpanon vahvistamiseksi eurooppalainen tutkimusalue edellyttää seuraavaa:
- a. vahva huippuosaamiseen perustuva T&I-ekosysteemi kaikissa jäsenvaltioissa, mikä helpottaa edelleen korkealaatuisen tieteellisen tiedon tuottamista, avoimen tieteen politiikan täytäntöönpanoa sekä sellaisten teknologioiden ja innovaatioiden kehittämistä, sosiaalinen innovointi mukaan lukien, joilla on suuria sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia;
  - b. kukoistavat tiede- ja innovaatioyhteisöt, jotka kannustavat osaajia ja jotka ovat sekä kykeneviä että sitoutuneita edistämään demokraattisten yhteiskuntiemme kehitystä edistämällä ylhäältä alaspäin ja alhaalta ylöspäin suuntautuvia tieteellisiä ja teknologisia tavoitteita, tuottamaan konkreettisia tuloksia sekä tiedottamaan niistä poliittisille päättäjille ja suurelle yleisölle;
  - c. lisätty, koordinoitu, kohdennettu ja synergiaa tuottava rahoitus sekä unionin että kansallisella tasolla, jotta voidaan vastata paremmin unionin ja jäsenvaltioiden prioriteetteihin ja haasteisiin;
  - d. sellaisten valmiuksien kehittäminen, joilla voidaan parantaa huippuosaamista ja kilpailukykyä kansallisella tasolla ja vähentää tutkimuksen ja innovoinnin hajanaisuutta ja eroja jäsenvaltioiden välillä ja sisällä;
  - e. paremmat valmiudet osallistua tutkimus- ja innovaatioyhteistyöhön kansainvälisten kumppaneiden kanssa sekä maiden ja globaalien alueiden välillä samalla kun tavoitellaan unionin strategista autonomiaa unionin etujen puolustamiseksi maailmanlaajuisesti säilyttäen samalla avoin talous;

3. KATSOO, että kaikilla tieteenaloilla, yhteiskuntatieteet ja humanistiset tieteet mukaan luettuina, olisi näyttöön perustuvan tiedon tuottamisen kautta oltava merkittävämpi rooli poliittisessa päätöksentekoprosessissa poliittisten haasteiden tunnistamiseksi, uusimman tekniikan analysoimiseksi ja ratkaisujen muotoilemiseksi. Nämä tekijät voisivat kuulua ennakkointitoimiin ja vaikutustenarviointeihin sisällytettäviin havaintoihin; MUISTUTTAA, että tähän olisi päästävä noudattaen paremman sääntelyn periaatteita, joissa tieteellinen näyttö tunnustetaan yhdeksi kulmakiveksi. Tieteen olisi myös oltava keskeinen osa poliittisten päätösten valmistelua sekä niiden täytäntöönpanoa, arviointia ja niistä tiedottamista; PAINOTTAA, että vaikutustenarviointeihin on tärkeää sisällyttää paras saatavilla oleva tieteellinen näyttö poliittisen päätöksentekoprosessin tukemiseksi, jotta voidaan lisätä julkisten toimien uskottavuutta ja kansalaisten luottamusta niihin sekä lainsäädännön tuomaa lisäarvoa;
4. PAINOTTAA, että tieteellisen tiedon ja tieteellisen neuvonnan olisi oltava luotettavaa, todennettavaa, vankkaa, olennaista ja avointa ja niissä olisi kunnioitettava täysin tieteellistä vapautta, integriteettiä ja eettisiä periaatteita, jotta voidaan tukea näyttöön perustuvaa päätöksentekoa; PALAUTTAA MIELEEN, että tiede ja näyttöön perustuva tietämys perustuvat tiukkaan metodologiseen kehykseen, vaikka metodologiat ovatkin rajallisia ja niihin liittyy epävarmuustekijöitä; KANNUSTAA tiedottamaan avoimesti ja vastuullisesti tieteellisistä prosesseista ja levittämään tieteellistä näyttöä, jota toimitetaan taustatiedoksi poliittisille päättäjille, sekä rohkaisee yhteiskunnallista osallistumista ja kansalaisten osallistumista tutkimukseen ja innovointiin demokraattisten arvojen mukaisesti; TOTEAA, että tieteeseen perustuvan poliittisen neuvonnan valmiuksia on kehitettävä ja laajennettava, jotta voidaan helpottaa tietämyksen hyödyntämistä päätöksenteossa;
5. KOROSTAA, että tieteen avoimuus on ratkaisevan tärkeää myös poliittisille päättäjille ja koko yhteiskunnalle, jotta maksutonta ja korkealaatuista tieteellistä tietoa on saatavilla ja käytettävissä. Tämä parantaa kykyä sietää disinformaatiota, ehkäisee tietoresistenssiä ja edistää kansalaisten luottamusta tieteeseen ja näyttöön perustuvaan päätöksentekoon.

Hallinnointi päätöksenteossa

6. MUISTUTTAA, että julkisen politiikan muotoilulla pyritään tukemaan kansalaisten hyvinvointia ja että siihen sisältyy poliittisia, rahoituksellisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia tekijöitä, joissa tieteellisen tiedon ja neuvonnan olisi oltava poliittisten päättäjien tukena;
7. KOROSTAA, että monitieteinen, näyttöön perustuva tietämys, innovatiiviset prosessit ja tieteellinen neuvonta voivat edesauttaa alakohtaisten politiikkojen tavoitteita politiikan eri ulottuvuuksissa; KOROSTAA, että tutkimus- ja innovaatioyhteisöjen aktivoiminen monialaisen ja hallituksen laajuisen tieteellisen tietämyksen ymmärtämisen edistämiseksi voi auttaa purkamaan alakohtaisten politiikkojen perinteisiä siiloja, edistämään monialaista oppimista EU:ssa ja vertaisoppimista jäsenvaltioiden välillä sekä parantamaan julkisten politiikkojen johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja odotettua vaikutusta;
8. TOTEAA, että näyttöön perustuvan tiedon ja tieteellisen neuvonnan käyttö ja keinot sisällyttää ne julkiseen politiikkaan vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen riippuen hallinnon tasosta, alakohtaisista politiikan neuvoa-antavista ekosysteemeistä ja säännellyistä hallinnollisista prosesseista; PANEE MERKILLE, että välittäjät, kuten jotkin tieteelliset neuvontarakenteet tai -mekanismit, esimerkiksi Euroopan komission johtavien tieteellisten neuvonantajien ryhmä ja Euroopan tieteellisten neuvonantajien foorumi, voivat osallistua tutkijoiden ja poliittisten päättäjien yhteen saattamiseen ja ne voivat esittää näyttöön perustuvia toimintapoliittisia vaihtoehtoja politiikan kehittämisen tukemiseksi.

Tulevat toimet

9. KANNUSTAA komissiota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

- a. kehittämään edelleen politiikkaa tukevan tieteen käsitettä ja edistämään tieteellisen ja näyttöön perustuvan tiedon roolia ja sen laaja-alaista sisällyttämistä julkiseen politiikkaan seuraavasti:
  - i. parannetaan edelleen yhteiskuntien tietoisuutta lisäarvosta, joka saadaan tieteellisen tiedon sisällyttämisestä julkisen politiikan suunnitteluun, kehittämiseen ja käyttöönottoon, ja lisätään siten yhteiskunnan luottamusta tieteeseen ja tutkimukseen sekä päättäjien luottamusta tutkijoihin;
  - ii. jatketaan toimia, joilla kartoitetaan olemassa olevia käytäntöjä tietämyksen hyödyntämiseksi päätöksenteossa ja kansallisia institutionaalisia tieteellisiä neuvontajärjestelmiä ja -mekanismeja;
  - iii. analysoidaan päätöksenteosta vastaavien viranomaisten tieteellistä ja näyttöön perustuvaa tietämystä koskevia tarpeita sekä tutkijoiden ja innovoijien tarpeita ymmärtää päätöksentekoprosessia. Näihin tarpeisiin voidaan vastata koulutustoimilla, jotka kattavat tieteellisen ja akateemisen asiantuntemuksen käytön julkisen politiikan arvioimisessa vastauksena tieteellisten neuvontaprosessien, -mekanismien ja -välineiden tarpeeseen Euroopan, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Toimilla olisi pyrittävä edistämään tieteellisen neuvonnan hyödyntämistä päätöksentekoprosesseissa;
  - iv. kehitetään asiaankuuluvia välineitä, jotka mahdollistavat jatkuvan vertaisoppimisen, kannustamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoon politiikassa sekä kansallisella että unionin tasolla ja edistämällä alojen välistä liikkuvuutta ja valmiuksien kehittämistoimenpiteitä painottaen erityisesti yhteiskunnalle koituvia konkreettisia hyötyjä;
  - v. tunnustetaan politiikkaa tukeva tiede yhtenä osatekijänä arvioitaessa tutkimuslaitosten tieteellisiä valmiuksia ja tutkijoiden urakehitystä, ja tuetaan uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden osallistumista näihin toimiin;

- vi. tarjotaan tutkijoille riittäviä kannustimia osallistua politiikkaa tukevaan tieteeseen, jolla on merkittävä vaikutus;
  - vii. tunnustetaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen politiikkaa tukevassa tieteessä muun muassa edistämällä naisten uraa tiedealalla, jotta voidaan osaltaan kuroa umpeen työvoimaeroja, sekä tutkimussisällössä, jotta vältetään tieteellisen näyttöpohjan sukupuolittuminen;
- b. edistämään politiikkaa tukevan tieteen ekosysteemin luomista unionin tiede- ja päätöksentekoyhteisöjen tukemiseksi ja yhdistämiseksi Euroopan tutkimus- ja innovaationsopimuksen periaatteiden ja arvojen pohjalta
  - c. edistämään asiaankuuluvien toimijoiden verkostojen yhteistyötä unionissa, parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja vastavuoroista oppimista sekä kaksisuuntaisten viestintäkanavien perustamista tiedeyhteisöjen ja julkisten päättäjien välisen vuoropuhelun rikastuttamiseksi eri politiikan aloilla, tutkimus ja innovointi mukaan lukien, ja kannustamaan näin yhteiskunnallista osallistumista rajoittamatta nykyisiä toimintapoliittisia vuoropuheluja;
10. PYYTÄÄ komissiota edistämään välineitä ja toimia, joissa arvostetaan politiikkaa tukevan tieteen konseptia, mukaan lukien sen tietämyksen hyödyntämistä koskeva ulottuvuus, sekä kehittämään edelleen välineitä ja ohjelmia eri alojen välistä vuoropuhelua, koulutusta ja henkilöstön liikkuvuutta varten tiedelaitosten ja julkishallintojen välillä sekä edistämään olemassa olevien välineiden ja ohjelmien käyttöä. Tämän henkilöstön tärkeä rooli välittäjinä ja yhteyspisteinä eri rakenteiden välillä olisi tunnustettava ja sitä olisi tuettava;
11. PYYTÄÄ komissiota edistämään teknisen tuen välineen ja toimintapolitiikan tukijärjestelyn käyttöä julkisten päättäjien tukemiseksi ja tieteelliseen neuvontaan liittyvien julkisten rakenteiden vahvistamiseksi.

II Paikallisen ja alueellisen innovoinnin vahvempi rooli kilpailukykyisten tutkimus- ja innovaatioekosysteemien vahvistamisessa

12. MUISTUTTAA, että aluekehitys on ensisijaisesti kansallisten ja alueellisten hallitusten vastuulla, ja ne voivat käyttää unionin koheesiopolitiikan varoja ja älykkään erikoistumisen strategioita lisätäkseen vuorovaikutusta ja yhteistyötä eri innovaatioekosysteemien sidosryhmien välillä ja kaventaakseen eroja; KOROSTAA, että unionilla on myös tärkeä rooli edistettäessä alueiden välistä yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa yli kansallisten rajojen;
13. PAINOTTAA, että muiden rahoitusohjelmien lisäksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalla olisi edelleen edistettävä tutkimuksen huippuosaamista kaikissa jäsenvaltioissa; KATSOO, että innovaatioekosysteemien välisen koordinoinnin lisääminen ja kaikkien valmiuksien ja resurssien tehokkaampi käyttö Euroopan, kansallisella ja alueellisella tasolla parantaisivat unionin kilpailukykyä ja innovoinnin tuloksellisuutta, sanotun kuitenkin rajoittamatta EU:n tulevia tutkimus- ja innovaatio-ohjelmia koskevia neuvotteluja;
14. PALAUTTAA MIELEEN, että alueellisilla ja paikallisilla toimijoilla on merkittävä rooli maailmanlaajuisesti kilpailukykyisten tutkimus- ja innovaatioekosysteemien ja kasvustrategioiden kehittämisessä. Paikallisten valmiuksien kehittäminen ja alkuinvestoinnit luovat perustan menestyksekkäälle eurooppalaiselle innovaatioekosysteemille, joka parantaa EU:n kilpailukykyä;
15. MUISTUTTAA, että uuden eurooppalaisen tutkimusalueen olisi perustuttava luottamukseen ja jaettuun vastuuseen ja että sidosryhmät ja kansalaiset osallistuvat siihen ja siinä hyödynnetään Euroopan tutkimus- ja innovaatioekosysteemien yhteiskunnallista osallistumista, monimuotoisuutta ja vahvuuksia; PANEE MERKILLE komission pyrkimykset mitata unionin kansallisten ja alueellisten tutkimus- ja innovaatiojärjestelmien tuloksellisuutta vuotuisen Euroopan innovaatioiden tulostaulun ja joka toinen vuosi julkaistavan alueellisen innovaatioiden tulostaulun avulla. Ne osoittavat, että huolimatta siitä, että useimmat EU:n jäsenvaltiot ovat parantaneet suorituskykyään, maiden välillä on edelleen merkittävä innovaatiokuilu; TOISTAA, että eri puolilla Eurooppaa on paljon potentiaalia vahvistaa tutkimus- ja innovaatioekosysteemien suorituskykyä; PANEE MERKILLE mahdollisuudet tiivistää tutkimus- ja innovaatioyhteistyötä ja koordinointia eurooppalaisella tutkimusalueella Euroopan, kansallisen ja alueellisen tason välillä tutkimus- ja innovaatiokuilun kaventamiseksi unionissa;

16. PALAUTTAA MIELEEN, että uudessa eurooppalaisessa innovaatio-ohjelmassa korostetaan, että eurooppalaisten innovaatioekosysteemien yhteenliitettävyyden parantaminen on haasteellista; KOROSTAA, että alueelliseen ulottuvuuteen kuuluu maaseutu- ja kaupunkialueita, jotka edellyttävät tukivälineiltä suurempaa joustavuutta ja osallistavuutta sekä edistymistä EU:n, kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten välisessä monitasoisessa politiikan koordinoinnissa;
17. PANEE MERKILLE uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman tavoitteen vakiinnuttaa ja yhdistää moninaiset ja maantieteellisesti hajanaiset innovaatioekosysteemit Euroopassa, ja PANEE MERKILLE alueelliset innovaatiolaaksot ja alueellisen innovoinnin kumppanuuksia koskevan pilottihankkeen. Ne ovat aloitteita, joilla pyritään helpottamaan rajatylittävää yhteistyötä vähemmän innovatiivisten ja innovatiivisempien alueiden välillä täydentävillä älykkään erikoistumisen strategioilla;
18. TOTEAA, että innovointi kattaa monia eri aloja ja käsittää sekä teknologisen että sosiaalisen innovoinnin; KATSOO, että uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman painotukset – syväteknologian innovointi, osaajat ja yrittäjyys – ovat asianmukaisia unionin teknologisen johtoaseman, kilpailukyvn ja strategisen riippumattomuuden lujittamiseksi ja kehittämiseksi samalla kun säilytetään avoin talous; KOROSTAA tarvetta tukea niiden jäsenvaltioiden ja alueiden osallistumista syväteknologiahankkeisiin, joissa innovointi on käynnistymässä tai joissa innovointia on jonkin verran, edistää yhteistyötä innovoinnin alalla johtavassa asemassa olevien ja vahvojen jäsenvaltioiden ja alueiden kanssa sekä luoda yrityksille yhteyksiä huipputason tutkimukseen, helpottaa rahoituksen saatavuutta ja houkutella osaajia ja pitää heidät alueella.

Tarve parantaa kansallisen ja alueellisen yhteistyön hallinnointia ja politiikkakokonaisuuden yhdenmukaistamista

19. PALAUTTAA MIELEEN unionin koheesiopolitiikan ja älykkään erikoistumisen strategioiden roolin innovoinnin ja kilpailukyvn edistämisessä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja EU:n alueilla; KOROSTAA, että eurooppalaisia tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä tukevat aloitteet ja uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman käyttöönottamiseksi käynnistetyt uudet aloitteet olisi suunniteltava siten, että luodaan synergioita koheesiopolitiikan rahastojen ja tutkimus- ja innovaatorahastojen kanssa ottaen samalla huomioon kansalliset ja alueelliset vastuut ja erilaiset lainsäädäntökehykset;

20. KOROSTAA, että tiiviillä vaihdolla ja yhteistyöllä vähemmän ja erittäin innovatiivisten EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välillä voidaan tehokkaasti edistää tutkimus- ja innovaatiovalmiuksien kehittämistä edelleen ja vähentää niiden välisiä eroja; PALAUTTAA MIELEEN, että komissio on edistänyt alueellisia innovaatioekosysteemejä älykkään erikoistumisen kehyksen avulla, ja SUOSITTAA, että komissio arvioi viimeaikaisten aloitteiden, kuten Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin alueellisen innovaatiojärjestelmän, vaikutuksia ja luo yhteyksiä uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman eri lippulaiva-aloitteiden välille;
21. TUKEE tutkimusta ja innovointia koskevaa EU:n kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jolla edistetään yhteistyötä kansainvälisten tutkimus- ja innovaatiopolitiikkojen mukauttamiseksi kestäväan kehityksen tavoitteisiin, jotta voidaan tehostaa eurooppalaisten innovaatioekosysteemien kansainvälistä yhteistyötä Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksen periaatteiden ja arvojen pohjalta;
22. PAINOTTAA, että tutkimusinfrastruktuurit muodostavat erinomaisten tutkimus- ja innovaatioekosysteemien peruspilarin ja houkuttelevat käyttäjiä eri tieteenaloilta sekä helpottavat yhteistyötä. Niistä on tullut monialaisia keskuksia kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, mikä mahdollistaa tieteenalojen välisen hedelmällisen vuorovaikutuksen, kuten tutkimusinfrastruktuurien globaalista ulottuvuudesta ja kestävydestä ("Global Dimension and Sustainability of Research Infrastructures") annetussa Teneriffan julistuksessa todetaan.

Tulevat toimet

23. KEHOTTA komissiota
- a. hyödyntämään Euroopan alueellisten innovaatioekosysteemien kilpailukykyä, edistämään niiden vaikutusta alueiden väliseen älykkääseen erikoistumiseen ja käyttämään hyväksi tutkimus- ja innovaatiovalmiuksien täydentävyyttä ottaen huomioon tarve edistää EU:n innovaatiokuilun umpeen kuromisessa vahvistamalla tiedeperustaa ja innovaatioekosysteemejä kaikissa EU-maissa ja -alueilla;
  - b. ottamaan tarvittaessa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa käyttöön toimenpiteitä, joilla koordinoitaan kansallisia ja alueellisia sekä unionin aloitteita osajien houkuttelemiseksi tai heidän pysyvyytensä varmistamiseksi sekä heidän tutkimus- ja innovaatiovalmiuksiensa parantamiseksi;

- c. lisäämään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa koordinoitua tutkimus- ja innovaatiopolitiikan ja muiden asiaankuuluvien politiikkojen, erityisesti digitaali- ja teollisuuspolitiikan, välillä, jotta voidaan kohdentaa huippuosaaminen ja vaikutukset, tukea muutosvoimaista innovointia ja innovatiivisia teollisuuden arvoketjuja sekä hyödyntää innovaatiokeskittymiä;
- d. määrittämään ja edistämään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa näyttöön perustuvia tutkimus- ja innovaatiopolitiikkoja, jotta voidaan vastata erityisiin kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin haasteisiin ja tarpeisiin ja edistää unionin ja kansallisten strategisten painopisteiden saavuttamista;
- e. vahvistamaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa unionin ja kolmansien maiden välistä yhteistyötä Team Europe -lähestymistavan mukaisesti erityistoimilla, joilla tuetaan kansainvälisiä tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä komission EU Global Gateway -strategian sekä tutkimusta ja innovointia koskevan globaalin lähestymistavan yhteydessä; ja vahvistamaan erityisesti yhteistyötä Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden kanssa EU:n ja CELACin valtion- ja hallitusten päämiesten huippukokouksen yhteydessä.

III Elpymis- ja palautumistukivälineen poliittinen vaikutus unionin tutkimus- ja innovaatiopolitiikan keskeisiin tavoitteisiin ja eurooppalaiseen tutkimusalueeseen

- 24. PAINOTTAA, että tukivälineen mukaisilla uudistuksilla ja investoinneilla olisi erityisesti parannettava jäsenvaltioiden palautumiskykyä, kriisivalmiutta, sopeutumiskykyä ja kasvupotentiaalia ja siten edistettävä unionin strategista riippumattomuutta avoimen talouden rinnalla ja tuotettava eurooppalaista lisäarvoa sekä edistettävä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavilla tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteillä voidaan edistää Euroopan tutkimus- ja innovaatioekosysteemin muuttamista seuraavin keinoin:
  - a. kestäväillä uudistuksilla ja niihin liittyvillä kansallisen tason julkisilla investoinneilla siten, että useat jäsenvaltiot kohdentavat huomattavan osan elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneistaan ja uudistuksistaan tutkimukseen ja innovointiin. Tavoitteena on tällöin saada aikaan systeemisiä sosiaalisia vaikutuksia ja muutoksia osaamistalouden edistämiseksi;

- b. luomalla monipuolinen, huippuosaamiseen perustuva ja hyvin toimiva eurooppalainen tutkimusalue, jonka tavoitteena on löytää ratkaisuja unionin ja kansallisten painopisteiden, kuten vihreän ja digitaalisen siirtymän saavuttamiseksi ja muihin merkittäviin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi;
25. PAINOTTAA, että jäsenvaltiot ovat useissa tapauksissa sisällyttäneet elpymis- ja palautumistukivälineen toimiensa suunnitteluvaiheeseen mahdollisuuksien mukaan investointeja, joilla täydennetään, vahvistetaan ja luodaan synergioita, mukaan lukien tukivälineen täydentävyys muiden unionin rahastojen sekä kansallisten ja EU:n tutkimus- ja innovaatorahastojen perinteisten tutkimus- ja innovaatiovälineiden ja -toimien kanssa;
26. KOROSTAA, että elpymis- ja palautumistukivälineelle on ominaista kestoaltaan rajoitettu suunnittelu-, rahoitus- ja täytäntöönpanokausi sekä rahastojen täydentävyyttä koskevat säännöt, joiden avulla jäsenvaltiot ovat voineet käsitellä kansallisia ja EU:n painopisteitä. TÄHDENTÄÄ, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetus mahdollistaa synergiat muiden unionin ohjelmien ja välineiden kanssa. MUISTUTTAA, että unionin, kansallisen ja tapauksen mukaan alueellisen tason tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmien väliset synergiat muodostavat edelleen sekä merkittävän haasteen että mahdollisuuden saavuttaa Euroopan tieteellisen ja teknologisen perustan vahvistamista koskeva tavoite. ON TYYTYVÄINEN komission ja jäsenvaltioiden pyrkimykseen vastata jäljellä oleviin haasteisiin ja KEHOTTAÄ niitä jatkamaan tätä työtä.
27. MUISTUTTAA roolista, joka elpymis- ja palautumissuunnitelmilla, unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalla ja koheesiopolitiikan välineillä voi olla uuden eurooppalaisen tutkimusalueen tukemisessa; TOTEAA, että useissa tapauksissa jäsenvaltiot ovat kohdentaneet elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta tutkimus- ja innovaatiopolitiikan toimiin, joilla voidaan tukea joitain uuden eurooppalaisen tutkimusalueen painopisteitä, kuten
- a. sukupuolten tasa-arvon edistämistä tutkimuksessa ja innovoinnissa. PAINOTTAA, että muutamat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseen tähtäviä toimenpiteitä, kuten uusia ohjelmia, joilla tuetaan naisryttäjiä ja heidän ammatillista kehitystään ja houkutellaan naisosaajia luomaan uraa luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan aloilla, sekä toimia, joilla puututaan sukupuolten epätasa-arvoon tutkimuksessa ja innovoinnissa;

- b. alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämistä tutkimuksen ja innovoinnin avulla. PAINOTTA, että muutamat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla vahvistetaan kansallisia ja alueellisia tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä helpotetaan koordinoitua ja parannetaan hallintojärjestelmiä kansallisten ja alueellisten elinten keskuudessa.

Tulevat toimet

28. MUISTUTTAA, että komissio on parhaillaan tekemässä elpymis- ja palautumistukivälineen väliarviointia, jonka on määrä valmistua helmikuuhun 2024 mennessä; KEHOTTA komissiota toteuttamaan erillisen tutkimuksen, joka täydentää kyseistä arviointia välttämällä kuitenkin päällekkäisyydet ja jossa keskitytään elpymis- ja palautumistukivälineeseen sisältyviin tutkimus- ja innovaatiotoimiin politiikkaoppimisen tukemiseksi ja jossa otetaan huomioon myös elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin rahastojen väliset suunnitteluerot seuraavien seikkojen osalta:
- a. vaikutus vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseen ja tarvittaessa alueellisen ja kansallisen tason tutkimuksen ja innovoinnin erojen vähentämiseen sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseen;
  - b. vaikutus kansallisten tutkimus- ja innovaatiojärjestelmien vahvistamiseen;
  - c. kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteiden vaikutus eurooppalaisen tutkimusalueen toimintapoliittisen ohjelman ja uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman edistämiseen;
  - d. se, missä määrin jäsenvaltiot ovat hyödyntäneet elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin rahastojen välisiä synergioita tutkimus- ja innovaatiotoimissa ja alakohtaisissa politiikkatoimissa, joissa tieteellä ja teknologialla on merkittävä rooli, yksilöimällä käyttöön otetut välineet ja mekanismit sekä eri lähteiden yhdistämistä haitanneet esteet, sekä dokumentoimalla parhaita käytäntöjä vastavuoroisen oppimisen helpottamiseksi;
29. KEHOTTA komissiota tiedottamaan jäsenvaltioille tämän tutkimuksen tuloksista, jotta tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa voitaisiin tulevaisuudessa kehittää EU:n ja kansallisella tasolla, sekä elpymis- ja palautumistukivälineen väliarvioinnin tuloksista. MUISTUTTAA, että komission nykyiset välineet, kuten teknisen tuen väline ja Horisontti-ohjelmaan kuuluva toimintapolitiikan tukijärjestely, voivat auttaa näiden tarvittavien uudistusten suunnittelussa ja toteuttamisessa.